

Zakon za starostno in nezgodno zavarovanje se mo-
ra upeljati v naši državi tako moderno kot v Nemčiji
ali v Angliji. Kukovčev in Drogenikovo šušmarstvo pa
odklanjajo gospodarji in delavci. F. Z.

Politični ogled

DRŽAVA SHS.

S tem, da vsi odločujoči politični činitelji priznava-
jo dejstvo, da smo trije narodi, ki sami odločamo o svo-
ji usodi in ki ne moremo trpeti nobene nadvlade, je že
veliko doseženo in pot do sporazuma je odprta, če se
med radikali ne bodo našli trmasti zagovorniki tiste
politike, na kateri so se ubili demokrati. Demokrati so
vodili politiko nasilja, ki je hotela pod imenom «narod-
nega edinstva» slejkoprej vse posrbiti. Ta politika se je
odklonila od vseh treh strani: od slovenske, hrvatske, pa
tudi od srbske. S tem, da so vrgli demokrate iz vlade,
so napravili radikali lep korak naprej, če pa ne bi ho-
teli napredovati po poti do sporazuma, potem seveda
se tudi ne bodo mogli dolgo držati, ker predstavniki
enega samega naroda ne morejo dolgo vladati nad tremi
narodi.

Demokrati v opoziciji kar besnijo in so popolnoma
pod komando Pribičevića, ki jih vodi in hujska od
ene napake do druge ter bo kmalu izigral vso zaslonbo,
ki so jo demokrati še imeli med srbskim narodom. Pri
volitvi verifikacijskega odbora so uprizorili demokratije
pravi divjaški kraval z vpitjem, ropotanjem ter dru-
gimi izgredi, ko se je pa verifikacijski odbor sestel, so
stavili take zahteve, da se je vsepovprek zgražalo. Naj-
raje bi bili razveljavili vse nedemokratske mandate in
so proti vsem nedemokratskim mandatam priglivali celo
vrsto pritožb. Odbor pa je vse pritožbe demokratov za-
vrnil kot neutemeljene, ker je bilo razvidno, da demo-
kratom ne gre toliko za stvar, ampak za golo nagajivost
in za zavlačevanje parlamentarnega dela.

K nalogi vlade v pogledu rešitve nujnih vprašanj,
kakor je uradniško in invalidsko, je izjavil finančni
minister dr. Stojadinović, da se mora vse to združiti z
varčevanjem in pa s spremembo davčnega zakona. —
Uradnikov je preveč po vseh uradih, nepotrebni se mo-
rajo odpraviti, da se lahko boljše plača one, ki so po-
trebni in res delajo. Davčni zakon se mora čimprej re-
šiti za celo državo. Državni dohodki se morajo povišati
in minister pravi, da po obdavi tistih, ki lahko
plačajo, in teh je v državi še mnogo. Vlada se bo bavila
tudi z vojaškim zakonom, glede tega se še pa nihče ni
izjavil, da bi bilo potrebno varčevati in znižati.

Med drugimi finančnimi zakoni, ki se bodo pred-
ložili narodni skupščini, je navedel dr. Stojadinović
državni proračun za 1923-24. Ta proračun bo znašal 10
milijard, izredni izdatki 1 milijardo, likvidacijski pra-
račun 2 milijardi, skupaj torej 13 milijard dinarjev.
Od tega je en del že izplačan in se bo samo definitivno
vknjižilo med naknadne izredne kredite in likvidacijski
proračun. Dosedaj je izplačanih 1 in pol milijarde di-
narjev, treba je sedaj še 11 in pol milijarde dinarjev
kredita. V poštev pridejo vsi državni dohodki, pozabilo
se ne bo tudi na povišanje državnih taks.

Dosedaj se dela sam verifikacijski odbor in dokler
ta svojega dela ne dovrši, — kar se bo pa zgodilo te dni,
se skupščina ne bo sestajala in tako se sedaj še ne da
reči, kako misli Pašić postopati glede obljub, ki so jih
dali radikalni zastopniki v Zagrebu.

Na zunanjo našo vladno politiko tudi ne kaže spre-
memb, samo napram Bolgariji so odnošaji malo boljše.
Beograjska vlada je začela priznavati, da je vlada bol-
garskih zemljoradnikov v resnici miroljubna. Z Grško
in Rumunijo goji Beograd še vedno veliko prijateljstvo
in zavezništvo, četudi se našim ljudem v Grčiji silno
slabo godi in četudi je neki rumunski minister v Rimu
brezobzirno in krivično govoril proti našim zahtevam v
jadranskem vprašanju.

BOLGARIJA.

Zavezniška komisija za vojne odškodnine je Bol-
gariji odobrila vse olajšave pri plačevanju vojnih od-
škodnin, kakor je bolgarska vlada pred par meseci pro-
sila. To je dobro znamenje zaupanja, ki ga uživa nova
Bolgarija v svetu. — Bolgarska vlada bo predložila novi
skupščini zakon o komuni, po katerem se za vse komu-
nistične organizacije po državi ustanovljajo komune,
tako, da bo vso imetje in delo bolgarskih komunistov
upravljeno po komunističnih načelih. S tem hoče vla-
da prisiliti komuniste, da se izkažejo v praksi, ter mi-
sli, da bodo poskusi komunističnega gospodarstva sla-
bo izpadli in da bo tako stranka izgubila svoje pristaše.

OBMEJNI SPOR MED ČESKO IN MADZARSKO.

je končan. Na meji je bil ubit neki češki finančni usluž-
benec in češka vlada je radi tega zaprla mejo menceš,
da je za tem umorom kaka protičeška akcija ogrskih
fašistov. Sestala se je komisija, ki pa umoru pripisova-
nega značaja ni potrdila in tako se je meja zopet od-
prla.

FRANCOSKO-NEMSKI SPOR.

Nemčija je zaveznikom predlagala v vojno odškod-
nino 30 milijard zlatih mark, ki naj bi se plačale v
letnih obrokih in deloma tudi iz mednarodnega posej-
la. Francoska vlada z belgijsko odločno odklanja to
ponudbo ter vstraja pri nadaljnjem zasedanju Poruh-
ja. Italija smaptra nemško ponudbo za resno in dobro
podlago pogajanj. Amerika je istega mnenja, povdarja
pa, da se noče v nobenem oziru mešati v ta spor.

Anglija se noče prav izjaviti. Izvrševalni odbor
Društva narodov je pa soglasno sklenil, da je spričo
nemške ponudbe nastopil trenutek, ko mora angleška
vlada poseči v nemško-francoski spor. Angleška naj

predlaga v zvezi z reparacijskim vprašanjem rešiti tudi
vprašanje mednarodnih dolgov. Vprašanje varnosti mej
in omejitve sedanje oborožene moči naj se izroči Dru-
štvu narodov in Nemčija naj nemudoma postane član
sveta, ki bo uredil ta pereča vprašanja.

NOVO ŽIVLJENJE.

Krog nas se širi mladi maj — s tisočermi pesmimi
nam poje in se nam smeje v svojih tisočermih pisanih
barvah. In življenje klije vsepovsod, novo življenje po
mrzli zimski smrti. Po skrbno zasejanih njivah brsti
novo življenje, ki so ga zbudili kmetičevi trdi žulji in
vroči znoj. In tisoč škrančkov se dviga v nebo in prosi
s svojimi živimi glasovi Stvarnika, naj blagoslovi te
brsteče njive — znoj in trud pridnega kmetiča. Kmeti-
čevo srce pa je polno zadovoljne radosti — v brstenju
svojih njiv vidi božji blagoslov; na cvetečih drevesih
ga čuti in v ranih jutranjih urah sluti božji dih, ki
veže preko rosnega polja in blagoslovlja njegov trud,
njegov znoj in skeleče žulje. Čez toliko dni pa se poka-
že sad — iz božjega blagoslova vzbrsti, iz gorkih mo-
litev prikljije, iz silnega zaupanja v božjo pomoč vzra-
stajo tisti tisočeri sad. In pozabljene bodo divje skrbi —
znoj in žulji bodo pozabljeni — in kmetič bo vriskal
vesel ob dozorelih njivah in bo spravljal v kašto bo-
gate sadove, ki so vzrasli iz njegovega truda in božjega
blagoslova.

Maj, maj cvete po božji naravi. A maj cvete tudi
po srcih vesoljnega slovenskega naroda. Po srednjih le-
tinah preteklih let nam je zacvetela letos pomlad, kakor
še nikoli. Ves narod stoji v enem silnem taboru — v
vsakem srcu moč, samozavest, pogum in odločna volja.
Ob volitvah smo se strnili, pokazali smo svojo enaduš-
nost in mogočno voljo, da si obdelamo sami svojo zem-
ljo in jo posejemo z lastno setvijo. In zasejali smo to
zemljo in prišel je maj. Seme je vzbrstelo in v našem
političnem življenju klije na novo vse, klije in se raz-
vija z mladimi, krepkimi močmi in poganja visoko in
lepo med svet. To je naša setev, ki smo jo zasejali v
zgodnji pomladi ob volitvah. Setev se bo razvijala da-
lje, lepo in krepko. Kajti v naših vrstah ni političnih
slabičev in omahljivcev. Vsakdo stoji trdno in neoma-
jano na svojem mestu in neguje svojo setev. Mogoče
pride še veliko neurje — a setve nam ne bo moglo za-
treti. Kajti z nami je moč in zavest celokupnega nara-
da; z nami je božje in človečansko pravo, pred kojim
razbegnje vsako neurje kot megla pred toplim majskim
solncem. Mi pa smo mirni in gledamo z mirnim zau-
panjem na našo politično setev. Maj je še — čas veli-
kega in krepkega brstenja. A čez toliko dni pride jesen
— setev dozori in mi požanjemo svoje sadove. Naši so
sadovi — in mi smo želi, kar smo sejali v svoji odločni
volji in v svojem pravu. Zeli smo svojo samoupravo in
svobodo; a te žetve si ne damo uropati od nikogar in
nikdar!

J. V.

ZOPET BI NAS RADI STRASILI Z REKVIZICJO ŽIVINE IN VOZOV.

(Dopis z dežele.)

Vojaška oblast zahteva letos od nas kmetov, da
moramo pripeljati vso živino (menda tudi svinje in ov-
ce ???) ter vozove z vprego vred na gotov kraj, kjer se
jih bo klasificiralo, oziroma vzelo za vojaške potrebe.
Prejšnja leta so take klasifikacije bile n. pr. za maribor-
sko glavarstvo na 26 krajih, torej v vsaki župniji. Za
letos pa razpisujejo take klasifikacije za mariborski po-
litični okraj samo na šestih mestih. Za cel šentlenartski
okraj bi se moralo prignati živino na en dan samo na
eno mesto, isto za cel slovenjebistriški okraj. To je na-
ravnost nemogoče in je popolnoma neizvedljivo. V naj-
hujšem delu bi naj kmetje gonili živino cel dan daleč
in tam čakali dva do tri dni, prej ko bi prišli na vrsto.

Prosimo gospode poslance, da se za to zadevo prav
energično zavzamejo. Če se že klasifikacija ne da pre-
prečiti, vsaj naj se odredi zopet toliko krajev za klasi-
fikacijo kot prejšnja leta. Za oddajo pa mi kmetje ni-
mamo ne živine, ne vozov in ne vprege.

Slišimo, da se bo v državnem zboru letos razpra-
vljalo o novem vojaškem zakonu. Že vnaprej priporo-
čamo gospodom poslancem, da se mora vojaški zakon
tako spremeniti, da klasifikacija ali oddaja živine in
vozov na vsak način odpade. Naj si vojni minister na-
mesto nepotrebnih kanonov nakupi potrebno živino in
vozove.

Iedenske novice.

Duhovniške in cerkvene vesti. Dne 1. majnika je
slavil pri Sv. Križu pri Slatini tamošnji g. nadžupnik
25 letnico pastirovanja pri Sv. Križu. Proslavitev 25-
letnice se je izvršila na slovesen, pristrčen in pomen-
ljiv način — znak, kako se je priljubil blagi g. nad-
župnik v dobi 25 let faranom. V cerkvenem nagovoru
je proslavil jubilanta gospod prof. Vreže iz Maribora.
Na predvečer slavnosti so počastili slavljenca slatinski
ognjegasci z bakljado, in pevski zbor mu je zapel nek-
aj pomenljivih pristrčnih pesmic. Drugi dan po cerkve
nem opravilo se je poklonila slavljenecu šolska mladež z
nagovori, učiteljstvo, odbor zdravilišča, različna dru-
štva, dekanijina in tudi druga duhovščina. Stari pri-
jateljci iz Slatine so darovali gospodu nadžupniku pali-
co s srebrnim ročajem in lepo svoto kot priboljšek doma-
čim revežem. Vrlemu rodoljubi in jubilantu gospodu
Korošču častita k pomenljivi slavnosti tudi politično-
gospodarski starosta «Slov. Gospodar», katerega je svoj-
čas na občno zadovoljnost čitateljev urejeval gospod
jubilant cela 4 leta. — Mašniško posvečenje se bo letos
vršilo v Mariboru, 26. maja se bo delil dijakonat, 29.
junija pa bodo dijakoni posvečeni v duhovnike. — Žup-

nijski izpit so napravili sledeči gg. kaplani: 1. Čirič
Anton pri Sv. Barbari v Slov. gor. 2. Jurak Peter, vi-
kar v Celju. 3. Mikolič Jurij, kaplan v Lučah. 4. Osterc
Fran, kn. šk. uradnik. 5. Pirš Alojzij, kaplan v Gor.
Gradu. 6. Rantaša Anton, kaplan v Selnici pri Maribo-
ru. 7. Sajovič Jakob, kaplan v Gor. Radgoni. 8. Vajda
Julijan, kaplan pri Sv. Križu tik Slatine. — Meseca
majnika se bo delila po naši škofiji sv. birma in sicer
kakor vedno, najprej na binkoštno nedeljo v Mariboru.
Za Mariborom pride na vrsto slovenjebistriška deka-
nija, kjer bo birma 21. maja na Spod. Polskavi, 22.
maja v Slov. Bistrici, 23. maja v Poljcanah, 24. maja v
Makolah. Za Slov. Bistrico pride na vrsto dekanija Vu-
zenica in sicer v Vuzenici dne 27. maja, v Vuhredu 28.
maja in v Ribnici 29. maja. Začetkom julija se bo bir-
ma tudi v dekanijah Konjica in Novacerkev. Bivši
tržaški škof Karlin, ki pri nas sedaj tudi birmuje, se
pripelje dne 2. junija na Ptujsko goro, kjer se bo vršila
slovesna blagoslovitev novega dela okrajne ceste Ptuj-
ska gora—Ptuj. — Dne 3. junija bo na Ptujski gori tudi
birma. Za vse dušne pastirje v naši lavantinski ško-
fiji je važno, da se bo vršil občni zbor «Vzajemnosti»
najbrž prvi teden meseca junija. Novembra lanskega
leta je namreč tudi naša duhovščina si ustanovila po
vzgladu drugih škofij stanovsko društvo «Vzajemnosti».
Pravila prejšnje Družbe duhovnikov so se prilagodila
«Vzajemnosti» in ta spremenjena pravila je vlada od-
obrila te dni.

Upravništvo opozarja p. n. občinstvo, da odgovarja
na razna vprašanja, posebej glede oglasov le takrat, ako
je za odgovor priložena poština. Vse inseratne zadeve
se naslavljaajo na upravništvo, ne na uredništvo, ker v
zadnjem slučaju se poslovanje le zavlačuje. Inserati, ki
ne pridejo vsaj dva dni pred izdajo «Slov. Gospodarja»,
torej do torika, ali v slučaju, da je četrtek praznik, do
ponedeljka v roke upravništva, se navadno ne morejo več
upoštevati.

Somišljeniki in pristaši. Mesec majnik uporabite v
to, da dvignete svoj težko prisluženi denar iz demo-
kratskih zavodov in ga naložite v naše Posojilnice. Dem-
okratski denarni zavodi podpirajo Orjuno in nam
nasprotno časopisje, ki še nas vedno prodaja beograjs-
skemu centralizmu. Pošten in miroljubni Slovenec,
spametuj se, in ne spletaj si orjunskega in centralistič-
nega biča z lastnim denarjem. Tudi onim trgovcem, ki
imajo po svojih trgovinah kot uslužbenec nastavljeni
orjunci ali Sokole, obrnite hrbet in kupujte pri trgovcih
ki so poštene in dobri naši pristaši.

Največja nesreča za Slovenijo so bili že od nekda
pa do danes takozvani napredni (liberalni — demo-
kratski) advokati. Ti advokati svobodomisleci so že
od nekda brezvestno odirali slovenskega kmeta, ki se je
zatekal pod njihovo pravno zaščito. Danes so ti ad-
vokati največji priganjači centralizma, Sokolov in
Orjunc. V vsakem večje kraju imamo pa tudi po enega
in več odvetnikov, ki so vsega zaupanja vredni in trdni
naši pristaši, da celo voditelji priprostega slovenskega
ljudstva. Vsak naš pristaša in somišljenik mora imeti
tolikani strankarske zavesti, da se v pravnih potrebah
ne bo zatekal k demokratskim advokatom, Sokolom in
Orjuncem, ampak k našim pristašem. Ako se bodo za-
čeli naši ljudje izogibati hišam demokratskih advoka-
tov, potem bodo postali ti kmalu ponižnejši in se ne bo-
do upali našega dobrega ljudstva zastrupljati potom
demokratskega časopisja, Sokola in Orjunc. Slovenski
kmet, obrtnik in delavec, torej ven z denarjem iz demo-
kratskih zavodov in obrni hrbet orjunskim trgovinam
in sokolskim advokatom. Takozvana napredna-frakers-
ka gospoda bo že postala ponižna, ako jo bomo pošteno
pograbilo za žep.

Mariborski orjunci napadajo po mestu, železnici in
okolici mirne naše pristaše. Oblasti se za te napade ni-
te zmenijo ne, radi tega pa raste greben tem pretepa-
čem, ki so postali neznozna nadloga za mesto in okolico
daleč na okrog. Mariborski orjunci pravijo, da bodo
začeli svoje razbojniške nazore tudi tišati venkaj na de-
želo in nameravajo prirejati po nedeljah in praznikih
svoje tolovajske izlete po mariborski okolici. Fantje in
možje na deželi bodo že sami uganili, kaj treba storiti
s temi izletniki, ki v organiziranih bandah pretepaajo
do krvi mirne ljudi, ki niso policajdemokratje. Oblasti
nočejo proti divjaštvom Orjunc stori nič, torej bo mo-
ralo miroljubno ljudstvo seči po samopomoči.

V politični grob so ju položili. Volilna pogoreščina
je spekla v najbolj živo oba slovenska policajdemokra-
ta dr. Kukovca in šibo božjo Slovenije dr. Žerjava. Za
vsako ceno sta si hotela prigoljufati poslanske mandate,
a pri volitvah nista dosegla količnika in torej nista po-
stala poslance. Ker torej Kukovec in Žerjav nista bila
izvoljena, sta se pritožila na Beograd, kjer sedaj zboru-
je takozvani verifikacijski odbor, katerega naloga je,
odobriti ali zavrniti razne poslanske mandate. Mandati
v Sloveniji so vsi odobreni in potrjeni in tudi pritožbi
dr. Kukovca in Žerjava je že obravnaval verifikacijski
odbor. Dr. Kukovec pritožbi se je smejal celi odbor,
ker se je dr. Kukovec pritožil radi tega, češ, da je bil
na SLS listi križ v slovenskih barvah in dalje, da so
politične oblasti v Sloveniji izvajale nasilje napram
njegovim osebi in stranki za časa volitev. Pritožbi dr.
Kukovca so se smejali in kratkomočno zavrnili kot ne-
osnovano, isto se je zgodilo s pritožbo dr. Žerjava. —
Glavna voditelja slovenskih centralistov sta torej po
končneljavni odklonitvi njunih pritožb položena glo-
boko v politični grob, iz katerega ne bosta več vstala in
ta njuna politična smrt bo v veliko in občutno korist
cele države! Naj v miru počivata!

Miadeniči! Na binkoštni ponedeljek, dne 22. maja
na marijanski shod v Celje! Fantje, ki želijo na shodu
govoriti, naj se takoj javijo na naslov: Misijonarji —
Celje. Pevski zbori! Med sv. mašo, ki bo ob 9. uri pri